वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. यादवराव महादेव मेंढे

मु. पो. भेंडाळा, ता. पवनी, जि. भंडारा

- धारण केलेले क्षेत्र ४.०३ हेक्टर - भात, गहू, तूर, हरभरा, सोयाबीन, हळद, मिरची इ. पिके व बांधावर पेरु, आंबा, साग, लिंब, इ. पिके.
- चारसूत्री पध्दतीने भात पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाणांची लागवड.
- सन २००२ मध्ये मेन्थॉलची (पुदिना) लागवड तसेच ठिबक सिंचनाचा वापर करून केळी तर तुषार सिंचनाचा वापर करून मिरची व हळद या पिकांचे चांगले उत्पादन.
- गेल्या ५ वर्षापासून सेंद्रीय शेती करण्यावर भर, गांडूळ खत प्रकल्प उभारणी व शेतकरी गट तयार करून उत्पादीत सेंद्रीय भाजीपाल्याची बाजारपेठेत विक्री.
- शेततळयाची योजना राबवून साठलेल्या पाण्याचा उपयोग विहीरीचे पुनर्भरण करण्याकरीता केल्यामुळे आजूबाजूच्या २० हे. परिसरातील शेतक-यांना त्याचा फायदा.
- गावामध्ये कृषि ग्रंथालय सुरू केल्याने शेतक-यांना शेतीविषयक निरनिराळया विषयासंबंधीच्या पुस्तकांची उपलब्धता.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. नरेंद्र गंगारामजी भुसारी

मु. पो. जांब, ता. मोहाडी, जि. भंडारा

- धारण केलेले एकत्रित कुटुंबाचे २४.३३ हेक्टर क्षेत्र, सुधारीत व संकरीत बियाण्यांचा वापर करून भात, गहू, मिरची, कोबी, फुलकोबी व इतर भाजीपाला पिकांची लागवड.
- पैकी ०.८० हे. क्षेत्रावर ऊती संवर्धित केळीची लागवड व संत्रा पिकामध्ये हळद व आले पिकाची लागवड करून चांगले उत्पादन.
- भाजीपाला पिकांचे सिंचनासाठी तुषार संचाचा वापर.
- शेतीशेजारील नाल्यावर ३ भूमीगत बंधारे तसेच २ शेततळी बांधली.
- अधिक उत्पादनाकरीता नैसर्गिक व सेंद्रीय पध्दतीने शेती, हिरवळीच्या व सेंद्रीय खतांचा जास्तीत जास्त वापर करून उत्पादन खर्चात बचत.
- गांडूळ खत व बायोगॅस प्रकल्पाची उभारणी.
- कृषिक्षेत्राबरोबरच सामाजिक कार्यातही सक्रिय सहभाग.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. जगन्नाथ गंगाराम तायडे

मु. औरंगपूर, पो. लाडसावंगी, ता. जि. औरंगाबाद

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र ६.५० हेक्टर, मोसंबी २ हेक्टर क्षेत्रावर व ०.८० हेक्टर क्षेत्रावर आवळा, डाळींब ही फळपिके व इतर प्रक्षेत्रावर संकरीत कापूस, बाजरी, रब्बी ज्वारी, गहू, भूईमूग या पिकांची लागवड.
- स्वतःची कोरडवाहू जमिन पाण्याखाली आणण्यासाठी २०० फूट बाय ३०० फूटांचे शेततळे तयार करुन ७००० फूट लांबीच्या पाईपलाईनद्वारे शेती ओलिताखाली तसेच ४.८० हे. क्षेत्रावर ठिबक संच व १.०० हे. क्षेत्रावर तुषार संचाचा सिंचनासाठी वापर.
- शेडनेट उभारुन ढोबळी मिरचीची लागवड व १० गुंठे क्षेत्रावर टरबुजाची लागवड करुन उत्तम उत्पादन.
- शेतात स्वतंत्र गांडूळ खत व गोबर गॅस प्रकल्प उभारणी.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. सुनील उर्फ युवराज भानुदास पाटील

मु. पो. आरवडे, ता. तासगाव, जि. सांगली

- एकूण जमीनधारणा २०.९३ हेक्टर असून द्राक्ष, डाळींब, केळी, बोर, आंबा, ज्वारी, ऊस, हरभरा, गहू, या पिकांची आधुनिक पध्दतीने लागवड.
- ८० मीटर बाय ६० मीटर आकाराचे सामुदायिक शेततळे तयार केल्याने परिसरातील ७० टक्के शेतक-यांच्या द्राक्ष पिकासाठी शेततळ्याचा वापर.
- डिफ्युजर सिंचन पध्दतीचा अवलंब करुन उन्हाळयाच्या दिवसात पाण्याची ५० टक्के बचत.
- सेंद्रीय खताचा वापर करुन एकरी २८ टन द्राक्षांचे व एकरी ७ टन बेदाण्याचे उत्पादन.
- सुयोग चमन या संस्थेची स्थापना करून द्राक्षाची थेट मुंबई येथे विक्री.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून फळप्रक्रिया उद्योगांमध्ये प्रति दिवस ३ टन क्षमता असलेला टोमॅटो सॉस निर्मीती प्रकल्पाची उभारणी.
- परिसरातील शेतक-यांच्या दुधाला चांगला भाव मिळविण्यासाठी वरद मिल्क प्रोसेस प्रा. लि. ची स्थापना तसेच सन २००३ मध्ये कृषि विज्ञान मंडळ व सन २००२ मध्ये बाजार माहिती केंद्राची स्थापना.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्रीमती माधुरी महादेव भोईर

मु. पो. वेढे, ता. भिवंडी, जि. ठाणे

- एकूण क्षेत्र ३.१७ हे. त्यापैकी ०.२० हे. क्षेत्रावर आंबा तसेच चिकू, नारळा व काजू या पिकांची लागवड.
- भात पिकाच्या लागवडीसाठी संकरीत जातीचे बियाणांचा वापर.
- खरीप हंगामात कारली, दोडका, काकडी इ. भाजीपाला तर रबीमध्ये टोमॅटो, वांगी, कोबी, मिरची, मका, हरभरा, वाल, घेवडा इ. पिके.
- फुलशेतीमध्ये झेंडू पिकाची लागवड करून चांगले उत्पादन.
- तालुका पिक स्पर्धेत भात पिकांचे हेक्टरी १०५ क्विंटल उत्पादन घेवून प्रथम क्रमांक.
- गोबरगॅस व सौर ऊर्जा या अपारंपारिक ऊर्जा साधनांचा वापर.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून पत्रावळी, पापड, मिरगुंडी इत्यादी वस्तुंचे उत्पादन व विक्री.
- कृषिक्षेत्रातील योगदानाबद्दल जि.प., ठाणे यांचेमार्फत सन्मानित.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री. दुंदा धोंडू फसाळे

मु.अडिवली, पो.मामणोली, ता. कल्याण, जि. ठाणे

- एकूण जमीनधारणा १.११ हेक्टर, शेतीवर पोहचण्यासाठी रस्त्याची सुविधा नसूनही गेल्या वीस वर्षापासून आत्मीयतेने व निष्ठेने शेती व्यवसाय.
- दुर्गम भागातून तालुक्याच्या ठिकाणी येवून शासनाच्या विविध योजनांचा लाभ घेवून उत्पादनात वाढ.
- ओ.टी.एस.पी. योजनेअंतर्गत सिंचन विहिरीचा लाभ, पारंपारिक शेतीत सुधारणा करून विविध प्रकारच्या भाजीपाला पिके घेण्यास सुरूवात.
- भात लागवडीसाठी सुधारीत व संकरीत वाणांचा वापर करून सन १९९९-२००० मध्ये तालुका पिकस्पर्धेत प्रथम तर सन २०००-२००१ मध्ये जिल्हास्तरावर तृतीय क्रमांक.
- पडिक जमीन व शेताच्या बांधावर आंबा, काजू, शेवगा, तूर, साग व गिरीपुष्पाची लागवड.
- प्रत्येक वर्षी नाल्यावर वनराई बंधारा बांधून पाण्याचा सुयोग्य वापर.
- जोडधंदा म्हणून दुग्ध व्यवसाय, शेळीपालन व गांडूळ खत उत्पादन.
- सन २००६ मध्ये कृषिक्षेत्रातील योगदानाबद्दल जिल्हा परिषदेचा आदर्श व प्रगतीशील शेतकरी सन्मान.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री. राघो गोविंद चौधरी

मु. भावसे, पो.अघई, ता. शहापूर, जि. ठाणे

- एकूण जमीनधारणा ०.९९ हेक्टर, संपूर्ण क्षेत्राचे सपाटीकरण करून बांधबंदिस्ती करून कोरडवाहू क्षेत्रात आंबा व काजूची लागवड.
- शेतीलगत असलेल्या नाल्यावर छोटे माती बांध घालून पाणी अडविण्यास सुरूवात व या पाण्यावर वांगी, मिरची या भाजीपाला पिकाची लागवड.
- सन २००४ मध्ये संपूर्ण ग्रामीण योजनेंतर्गत विहीरीचा लाभ घेऊन बारमाही पाण्याची उपलब्धता.
- दरवर्षी सह्याद्री या संकरीत वाणाची चारसूत्री पध्दतीने लागवड.
- जमिनीची सुपिकता वाढविण्यासाठी रबी हंगामात कडधान्यवर्गीय भाजीपाला पिकाची फेरपालट व बांधावर गिरीपुष्प व सागाची लागवड.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून मत्स्यव्यवसाय व कुक्कुटपालन.
- सन २००४-०५ साली तालुका पातळी भात पिक स्पर्धेमध्ये प्रथम क्रमांक व सन २००५ मध्ये जिल्हा परिषदेचा आदर्श शेतकरी सन्मान.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री.प्रकाश बाबुलाल पवार

मु. पो. ठाणेपाडा, ता. जि. नंदूरबार

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र १०.६६ हेक्टर, सर्व क्षेत्रावर सर्वप्रथम ट्रॅक्टर केणीच्या सहाय्याने सपाटीकरण करुन बांधबंदिस्ती करून आंबा, पपई, भाजीपाला पिके, टरबूज इत्यादी पिकांची लागवड.
- परिसरात प्रथमच सिंचनासाठी ठिबक संचाचा वापर.
- इंडो अमेरिकन जातीचे टोमॅटो, कारली व वांगी या पिकांची लागवड करुन चांगले उत्पादन.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्ध व्यवसाय, जाफराबादी म्हशी व जर्सी, होस्टिनफ्रिजीन जातीच्या गायी असून शेळीपालन, कुक्कुटपालन व्यवसाय प्रायोगिक तत्त्वावर सुरु.
- माती परिक्षण करुन पिकांना आवश्यक प्रमाणात रा. खतांचा वापर.
- सन २००० पासून सेंद्रीय शेती करण्यास सुरुवात व गांडूळ खत व जिवामृत खत प्रकल्प उभारणी.
- सन २००६ साली तालुका स्तरावरील पिकस्पर्धेत सहभाग घेवून ४० क्विंटल प्रती हेक्टर उत्पादन घेवून प्रथम क्रमांक.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री. मोचडा भामटा पावरा

मु. हरणखुरी, पो. सुरवाणी, ता. धडगाव, जि. नंदूरबार

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र १.८७ हेक्टर, निरनिराळे प्रयोग करुन कांदा, लसूण, मिरची इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड.
- बायफ या शासकीय अनुदानित संस्थेच्या मदतीने आंबा, काजू, आवळा, इ. फळपिकांची लागवड व पडिक जमिनीवर मृदसंधारण व जलसंधारणाची कामे करून निरनिराळया औषधी वनस्पतीची लागवड.
- परिसरातील शेतक-यांना भाजीपाला लागवडीसाठी प्रवृत्त करुन त्यांना प्रशिक्षणही देत आहेत.
- तालुका पातळी पिकस्पर्धेत मका व ज्वारी या पिकात प्रथम क्रमांक.
- शेतीला पूरक व्यवसाय - दुग्धव्यवसाय व ससेपालन.
- गांडूळ खत प्रकल्प व बायोगॅस प्रकल्पाची उभारणी.
- बचतगटातील महिलांना दशपर्णी, जिवामृत व फळबागेविषयी मार्गदर्शन.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री. तुकाराम निंबाजी दिवटे

मु. पुर, पो. चावड, ता. जुन्नर, जि. पुणे

- एकूण जमीन ४.६८ हेक्टर असून भात, गहू, हरभरा, फरशी तसेच आंबा, सिताफळ, चिकू, पपई इत्यादी पिकांची लागवड.
- पारंपारिक भात शेतीमध्ये सुधारणा करुन भाताची चारसूत्री पध्दतीने लागवड.
- भात शेतीमध्ये फुले समृध्दी या वाणाचे ०.४० हे. मध्ये २० क्विं. तर इंद्रायणी या वाणाचे १६ क्विं. उत्पादन.
- सेंद्रीय शेतीसाठी गांडूळ खत प्रकल्प उभारणी व गिरिपुष्पाची लागवड.
- जोडधंदा म्हणून दुग्धव्यवसाय व गांडूळ खत प्रकल्प सुरू.
- परिसरातील शेतक-यांना सेंद्रीय शेती, हिरवळीची खते, चारसूत्री भात लागवड, जैविक खते, गांडूळ खत उत्पादन, जोडव्यवसाय इत्यादी बाबतचे मार्गदर्शन.
- कृषि विज्ञान मंडळ व सेंद्रीय भात उत्पादक गटाचे उपाध्यक्ष.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

आदिवासी गट

श्री. चिंतामण मारुती हांडे

मु.धामणगाव खुर्द, पो. शिरगाव, ता. राजगुरुनगर, जि. पुणे

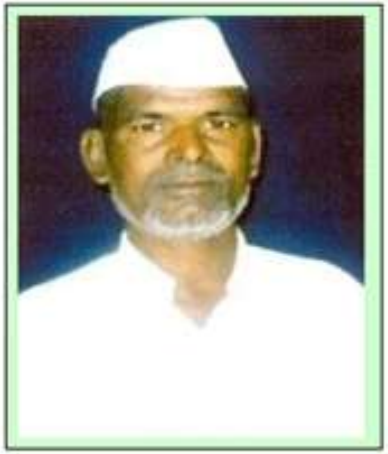

- एकूण क्षेत्र १.८२ हे., पूर्वी भात व नाचणी अशी दोनच पिके.
- रो. ह. यो. अंतर्गत आंबा १.०० हे., पेरु ०.२० हे., फणस ०.१० हे., काजू ०.१० हे. लागवड तसेच हरभरा, गहू इ. पिकांची लागवड.
- भात पिकाची चारसूत्री पध्दतीने लागवड.
- आधुनिक कृषि तंत्रज्ञान व एकात्मिक किड व्यवस्थापन याचा अवलंब करून पिकांचे उत्पादन.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय व कुक्कुटपालन.
- परिसरातील शेतक-यांना योग्य बाजारपेठेची माहिती व्हावी व स्वतःलाही फायदा व्हावा म्हणून हंगामी फळविक्री व्यवसाय.
- उत्पादीत केलेला आंबा चांगला व चविष्ठ असल्याने तालुक्याच्या ठिकाणी 'आंबेवाले हांडे' या नावाने परिचित.